

STANDARD UNECE FFV-55
za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

LISIČK

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti UNECE, pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za lisičke temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/2009/9, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitve gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
Geneva 10, CH-1211, Switzerland
E-naslov: agrstandards@unece.org

Standard FFV-55 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo lisičk

I. Opredelitev proizvoda¹

Ta standard se uporablja za trosnjake vrst užitnih gob rodov *Cantharellus* in *Craterellus*, ki se potrošnikom dobavljajo sveže, ne pa za lisičke, namenjene za industrijsko predelavo.

Spodaj je naveden nedokončen seznam lisičk, ki se tržijo.

A. Rod *Cantharellus*

Vrsta	Običajno ime	Tržni tip
<i>Cantharellus amethysteus</i> (Quél.) Sacc.	navadna lisička, luskati različek	lisička
<i>Cantharellus cibarius</i> Fr.	navadna lisička	lisička
<i>Cantharellus ferruginascens</i> P.D.Orton	ni imena	lisička
<i>Cantharellus formosus</i> Corner	ni imena	lisička
<i>Cantharellus lilacinopruiatus</i> Hermitte, Eyssart.&Poumarat	ni imena	lisička
<i>Cantharellus subpruinatus</i> Eyssart. & Buyck	ni imena	lisička
<i>Cantharellus cinereus</i> (Pers.) Fr.	siva lisička	lisička

B. Rod *Craterellus*

Vrsta	Običajno ime	Tržni tip
<i>Craterellus tubaeformis</i> (Schaeff.) Quél.	lijasta lisička	lisička
<i>Craterellus cornucopioides</i> (L.) Pers.	črna trobenta	lisička

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za lisičke v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, smejo lisičke glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- lisičke, uvrščene v razreda, ki nista razred "ekstra", pa neznatno kvarjenje zaradi svojega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec takih lisičk ne sme razstavljati ali jih ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

¹ Vsi podatki o latinskih imenih so iz Index Fungorum. Glej www.indexfungorum.org.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti lisičke v vseh razredih:

- nepoškodovane, bet se mora držati klobuka; dnišče beta, ki se ga drži zemlja, sme biti odrezano;
- zdrave; izločene so lisičke, ki zaradi gnitja ali kvarjenja niso primerne za uživanje,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- lahko prepoznavne,
- čvrste,
- svežega videza,
- praktično brez škodljivcev,
- praktično brez poškodb zaradi škodljivcev,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Lisičke morajo biti ustrezno razvite in v takem stanju, da lahko:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi,
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Razvrstitev

Lisičke se razvrščajo v tri razrede:

(i) Razred "ekstra"

Lisičke v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo neznatnih površinskih pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz lisičk, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) I. razred

Lisičke v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz lisičk, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- nezkatne površinske poškodbe,
- nezkatne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- nezkatne poškodbe zaradi škodljivcev.

(iii) II. razred

V ta razred se uvrščajo lisičke, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višja razreda, izpolnjujejo pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če lisičke ohranijo temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- površinske poškodbe,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- poškodbe zaradi škodljivcev.
- poškodbe, vključno z odstranitvijo poškodovanih delov.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjim premerom klobuka in višino. Najmanjša velikost za lisičke je višina 1 cm.

Izenačenost po velikosti ni obvezna. Razlika v velikosti klobukov v isti enoti pakiranja ne sme presegati 5 cm.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za lisičke, ki ne izpolnjuje zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred "ekstra"

Dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 5 % lisičk, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za I. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 0,5 % lisičk, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za II. razred.

(ii) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 10 % lisičk, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % lisičk, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnitih lisičk.

Poleg tega je dovoljeno, da skupno odstopa po masi 5 % obrezanih lisičk.

(iii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 10 % lisičk, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnitih lisičk.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede (pri sortiranju po velikosti): dovoljeno je, da skupno odstopa po masi 10 % lisičk, ki ne izpolnjujejo zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati samo lisičke istega porekla, kakovosti, sorte in velikosti (pri sortiranju po velikosti).

Vendar se lahko mešanica lisičk izrazito različnih sort pakira skupaj v prodajni embalaži, če je izenačena po kakovosti in za vsako sorto po poreklu.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Lisičke morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje kakršne koli zunanje ali notranje poškodbe lisičk. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporabljata nestrupeno črnilo in lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja² mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.³

B. Vrsta proizvoda

- Običajno ime, npr. "lijasta lisička", "črna trobenta". Pri mešanici izrazito različnih vrst lisičk običajna imena različnih vrst.
- Tržni tip (neobvezno).
- Botanično ime vrste (neobvezno). Pri mešanici izrazito različnih vrst lisičk botanična imena različnih vrst.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla⁴ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime predstavljene vrste.
- Pri mešanici izrazito različnih vrst lisičk različnega porekla je treba pri imenu vrste navesti državo porekla.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost (pri sortiranju po velikosti), izražena z najmanjšim in največjim premerom klobuka v centimetrih.
- Pri mešanici izrazito različnih vrst lisičk različnih velikosti je treba pri imenu vrste navesti velikost.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 2009.

Zadnjič pregledano leta 2010.

² Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

³ Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/območja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

⁴ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.